

Aan de gemeenteraad van Emmen

Dienst Publiek

ons kenmerk
10.037025

uw brief van/kenmerk

bijlage(n)
Eindevaluatie eigen
bijdrage/aandeel Wmo

afdeling
MZZ

behandeld door
Elizabeth Ellison

telefoon
(0591)68 5123

fax
(0591) 68 57 72

Emmen,
6 december 2010

onderwerp
Eindevaluatie eigen bijdrage/aandeel Wmo

Geachte leden van de raad,

Sinds de invoering van de Wmo op 1 januari 2007 is de gemeente verantwoordelijk voor het verstrekken van hulp bij het huishouden. De gemeente is op grond van de Wmo bevoegd om een eigen bijdrage dan wel eigen aandeel te vragen voor onder de Wmo verstrekte voorzieningen. Uw raad heeft in december 2006 er voor gekozen gebruik te maken van deze bevoegdheid om een eigen bijdrage/aandeel te vragen van cliënten aan wie hulp bij het huishouden wordt verstrekt.

U heeft tevens overwogen een eigen bijdrage/aandeel te vragen voor individuele woon- en vervoersvoorzieningen, maar heeft daar toen vanaf gezien.

In juni 2008 heeft uw raad er alsnog voor gekozen om een eigen bijdrage/aandeel te vragen voor individuele vervoers- of woonvoorzieningen. Uw raad heeft bij de besluitvorming over de invoering van dit beleid het criterium gehanteerd dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen; dit zou ook moeten gelden voor cliënten aan wie vervoers- of woonvoorzieningen worden verstrekt.

De eigen bijdrage of eigen aandeel geldt voor alle individuele vervoers- of woonvoorzieningen, behalve voor:

- sportvoorzieningen;
- voorzieningen doorbetaling van huur aan woningeigenaren;
- voorzieningen collectief vervoer

Voor rolstoelen is geen eigen bijdrage ingevoerd omdat dit wettelijk niet is toegestaan.

Toen de invoering van het beleid om een eigen bijdrage/aandeel voor woon- en vervoersvoorzieningen te vragen werd aangekondigd, is tevens afgesproken dat deze maatregel geëvalueerd zou worden. Ook zou het effect van de eigen bijdrage/eigen aandeel voor hulp bij het huishouden geëvalueerd worden.

In het najaar van 2009 is een tussentijdse evaluatie uitgevoerd. Er is toen afgesproken om medio 2010 een eindevaluatie uit te voeren om de financiële gevolgen van het opleggen van een eigen bijdrage/ eigen aandeel verder in kaart te krijgen. In de bijlage treft u de resultaten aan van de eindevaluatie van de eigen bijdrage/eigen aandeel Wmo.

De vraagstellingen die in deze eindevaluatie centraal staan, zijn:

- 1. Wat is het financiële effect van de per 1 januari 2007 ingevoerde eigen bijdrage voor hulp bij het huishouden over 2007, 2008, en 2009 en hoe verhoudt zich dat tot de geraamde opbrengsten?*
- 2. Wat is het financiële effect van de per 1 juli 2008 ingevoerde eigen bijdrage/aandeel woon- en vervoersvoorzieningen over de periode 7-2008 tot en met periode 13-2009 en hoe verhoudt zich dat tot de geraamde opbrengsten?*

Daarnaast is getracht een antwoord te geven op de volgende vraag:

- 3. Wat is het financiële effect van de verhoging van de inkomensgrenzen waardoor meer burgers jonger dan 65 jaar in aanmerking komen voor een lagere eigen bijdrage?*

De eerste twee vragen kunnen niet geheel los van elkaar beantwoord worden, aangezien de managementrapportages van het CAK geen onderscheid maken tussen eigen bijdrage voor hulp bij het huishouden en de eigen bijdrage die voor individuele woon- en vervoersvoorzieningen wordt opgelegd. Wel is het mogelijk om middels de eigen administratie van de gemeente enkele summiere conclusies hierover te trekken:

1./2. Uit de eindevaluatie blijkt dat er een enorme overlap is tussen cliënten HH en H&V (83%), en dat de overgrote meerderheid van de cliënten de minimale eigen bijdrage betaalt. De totaal geraamde inkomsten uit eigen bijdragen (HH en H&V) bedroeg € 2.000.407,00, waarvan de opbrengsten uit H&V op € 300.000 waren geraamd. Het is echter niet mogelijk in de managementrapportages van het CAK om de inkomsten uit eigen bijdrage HH en H&V afzonderlijk inzichtelijk te krijgen.

Een belangrijk aandachtspunt is dat 80% van onze HH cliënten een verzamelinkomen heeft van minder dan € 20.000,00. Dit houdt in dat 80% van deze cliënten een gemaximeerde minimale eigen bijdrage betaalt, ongeacht of er naast hulp bij het huishouden ook (meerdere) individuele woon- of vervoersvoorzieningen verstrekt worden. Indien deze cliënten ook H&V afnemen,

gaat hun eigen bijdrage niet omhoog. Cliënten met een hoog verzamelinkomen die HH en H&V afnemen betalen wél een hogere eigen bijdrage.

De totaalinkomsten uit eigen bijdragen (HH+H&V) blijken volgens de boekhouding van de gemeente aardig overeen te komen met de raming inkomsten uit eigen bijdrage. Er mag geconcludeerd worden dat het vragen van een eigen bijdrage (HH+H&V) de gemeente jaarlijks bijna 2 miljoen euro oplevert.

3. Het financiële effect van de verhoging van de inkomensgrens voor de laagst mogelijke eigen bijdrage met € 5.000 voor mensen die jonger zijn dan 65 is (nog) niet te ramen. Deze gegevens zijn niet te achterhalen uit de Wmo-monitor van het CAK. Het is wel duidelijk dat meer mensen de laagst mogelijke eigen bijdrage betalen en dat de gemeente hierdoor minder opbrengsten krijgt. Gemeenten worden hiervoor gecompenseerd middels een toevoeging aan de integratieuitkering Wmo. Voor Emmen bedraagt de compensatie jaarlijks € 80.000.

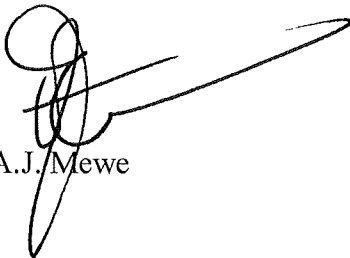
Aanvullende bevindingen uit de eindevaluatie zijn:

- Het vragen van een eigen bijdrage (HH+H&V totaal) levert evenveel op als geraamd, en realiseert de doelstelling 'de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten'.
- Er wordt een zeer groot beroep gedaan op Wmo-voorzieningen door minima, die een minimale EB betalen;
- Er is een aanzienlijk grotere afname van uren HH en H&V door deze groep (die niet meer gaat betalen dan de minimale EB);
- Er is een stijging van aanvragen HH: zowel leefeenheden als uren HH, waarbij het veelal minima betreft;
- Er is géén stijging van aanvragen H&V;
- De overlap tussen afname hulp bij het huishouden en woon- en vervoersvoorzieningen waarbij de cliënt meer afneemt maar niet meer gaat betalen is veel groter dan geraamd én lijkt te stijgen;
- De uitvoeringskosten (CAK en gemeente) zijn iets gestegen;
- Het vragen van een eigen bijdrage (H&V/HH) brengt een toename in werkzaamheden met zich mee voor zowel de financiële administratie als de Wmo-consulenten;
- De beleidsmaatregel om een eigen bijdrage te vragen voor woon- en vervoersvoorzieningen levert naar inschatting geen grote bedragen op, maar fungeert wél als een extra drempel om een (dure) voorziening alleen aan te vragen als het écht noodzakelijk is;
- Kleine woningaanpassingen en woonvoorzieningen kosten de gemeente relatief veel, mede door de administratieve lasten en uitvoeringskosten gemoeid met het vragen van een eigen bijdrage hierover.

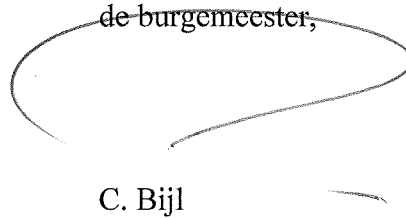
De eindevaluatie is ter kennisgeving aangeboden aan de Wmo-raad en de Seniorenraad.
Ook zijn de resultaten bekend gemaakt middels een artikel in Emmen Actueel.

Wij vertrouwen erop u hiermee naar behoren te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
de gemeentesecretaris, ~~de burgemeester,~~

A.J. Mewe

C. Bijl